

Tite Tudunmɔɔ Pɔli ya sɛmɛ wemu tun Tite mu ge

Jɔgɔ mu we sɛmɛ we d'a tun wɛ?

Tudunmɔɔ Pɔli w'a we sɛmɛ we tun Tite mu. Tite nɛ Yawutu wɛ, Girɛki wu nɛ wii (Galasi Shɛɛn 2:1-3).

Tite nɛ Tudunmɔɔ Pɔli wo kalaapire ni wu kapye-byenii Kile Jozaama pu wo yɛɛ li wo labye wu ni. Pɔli bi Tite tun kari Kile wo Jozaama pu yɛɛ li na Kirɛti fiige ki ni w'a egilizifomɔɔ pu teri (Tite 1:5).

We sɛmɛ we kakana nɔnɔ

Egilizi keree ya yaa na shɔɔnri shɔɔnrigana lemu na ge, Pɔli ya we sɛmɛ we tun Tite mu, na yɛɛ kan wu mu lee shizhaa na.

Sɛmɛ wu kafila nɔgbɔyɔ

Tite 1 Tite ya yaa na nahagbaa fɛɛ nizaamaa pu tenɛɛ tenɛgana lemu na egilizii pu ni ge.

Tite 2:1–3:11 Kiricɛɛn wo torogazaana koŋɔ puga funnɔ ni.

Tite 3:12-15 Pɔli ya Tite fò waa sanha.

Pɔli fò mujuu

¹ Nɛ Pɔli wemu wu nɛ Kile wo kapyebye ni Yesu Kirisa wo tudunmɔ ge, nɛ w'a we sɛmɛ we ka. Kile ya sipyii piimu naha bulo ge, w'a nɛ tun na nɛ wu pee yiri di ba lenɛ n'a daa wu ni, di can wu she pu na na bɛ ni Kile nɛ fyaara ni, ² kɔnhɔ nɛ sicuumɔ nixhɔbaama pu wo tadanɔ di bye pu mu. Kile ya kafinɛyɛ yu wɛ, wee w'a pee nɛ sicuumɔ pu nɔmɛɛ

lɔ wèe mu na ta koŋɔ nɔhɔ sanha zhan wɛ. ³ Tuun wemu ɲaha wu bi wii ge, ba wee tuun w'a pa nɔ wɛ, a wu pu shɛ wèe na wu wo jomɔ pu ni. Pee jomɔ pe wo yɛɛ kaa li wa le nɛ keŋɛ ni. Wù Shɔvɔɔ Kilɛ w'a na tun na nɛ w'a pee yu sipyii pu mu.

⁴ Ayiwa, Tite mu mu nɛ we sɛmɛ we tun. N'a daa wemu w'a wù bɛɛri pinne ge, nɛ ja ye pyaa mu ya sii wee n'a daa wu funŋɔ ni.

Wù To Kilɛ ni wù Shɔvɔɔ Yesu Kirisa wu niimɛ ni ɲaɲiŋɛ kan ma mu.*

Kapyɛŋɛ kiimu k'a kan Tite mu ge

⁵ Ayiwa Tite, keree kiimu k'a kori shɔɔnri baa Kɛɛti fiige ki ni ge, nɛ mu yaha wà kɔnhɔ m'a kee shɔɔnri. M'a egilizi ɲahagbaa fɛɛ pii shɔɔnri n'a daa fɛɛ pu tɛ ni, m'a pee teŋɛ kulogoo ki bɛɛri ni n'a daa fɛɛ pu ɲuŋɔ ni, m'a li pye ba nɛ yi jo ma mu wɛ! ⁶ Jaagi xuu ya yaa na ta wa shishiin bɛ na pii sipyii pii ni wɛ. P'a yaa na pye cèe nigin nigin cepee. Pu nɔhɔpiire ya yaa na pye n'a daa fɛɛ, ti ganha ba doroo torogaguunɔ na wɛ, t'i da ti na ti sefɛɛ ɲɔmɛhɛɛ conɪ. ⁷ Egilizi ɲahagbaa fɔɔ ya yaa na pye jaagi xuu baa, bani Kilɛ wo kapyɛŋɛ w'a byi. Wu ya yaa na pye ɲɔsanga fɔɔ wɛ, wu ya yaa na pye loyiridaan fɔɔ wɛ, wu ya yaa na pye singba, kelee kafugo sipya wɛ, wu ya yaa w'a wari shaa ni naŋmahara ni wɛ. ⁸ Ga w'a yaa wu ta wu na nabuun kemɛɛ, wu bye kasaanɲaa pyevɔɔ, wu bye fungɔngɔ fɔɔ, wu bye sipya wemu w'a tii ge, wu bye fɛɛfɛɛ Kilɛ ɲaha tàan, wu da jani wuyɛ na. ⁹ W'a yaa wu nɔrɔ yaha Kilɛ wo Kafila wu na ma na jo ba w'a kalaa wu ni kalaagana lemu na wɛ, kɔnhɔ wu já

* **1:4** We duba we ɲɛ Kiricɛɛn fò kangana.

w'a sipyii pu kalaa. Wu da pu yeri na be ni kalaa can can wo wu ni. Piimu p'a nakaara ti pyi ge, wu da pee wo tapiinne ki shee pu na.

Na jo ni karamagɔ-kafinejuu pu ni

¹⁰ Bani sipyii nijehemee pu ma diin na juɔɔ baa jomɔ ye yu, na sipyii piinne na yu na fo p'a cekɔɔnrɔ pyi ba Yawutuu pu ne we. ¹¹ M'a yaa na pii sipyii pii jɔyɔ tɔ, bani kalaa wemu wu ne wu ya yaa p'a wu kaan we ge, wee p'a gaan, na kpɔnpɔɔ kii wo n'a daa wu kyee gi lee funɔɔ ni, tifiire baa saraa feni. ¹² Pu Kireti sheen ye pyaa wo fungɔngɔ fɔɔ wa ya jo na: «Kireti sheen ya kafineye yu tuun beeri ni; pu ne ba yacoyo ne we; saafee pu ne pii, pu yacer ee di ya jini we.» ¹³ Pee jomɔ pe di ne can. Lee wuu na, wa bu katiibaana la pye, li jo wu nii na, m'a yi jo waha, kɔnhɔ pu n'a daa wu bye baraga wo. ¹⁴ Pu ganha bu da daha Yawutuu pu wo giraya jomɔ pu feni we. Piimu be p'a can wu she ge, pu ganha bu daha pee be wo jɔmeh ee ki feni we.

¹⁵ Sipyii piimu zɔɔɔ pu ne feefe ge, yanmuyɔ beeri yi ne pee mu feefe. Ga piimu zɔɔɔ p'a nɔrɔ, n'a daa di ne pu mu-i ge, yanmuyɔ beeri y'a nɔrɔ pee mu. Bani pu fungɔnyɔ ye, ni pu zɔɔɔ p'a nɔrɔ. ¹⁶ Pu m'a yu na pee ya Kile ce, ga pu kapyeg ee di li shee na kafineye p'a yu. Tɔnbensipyii ni n'a she sipyii pu ne pii, ali pu ya jɔ kiire be pye lemu ne nizaana we.

Naarigana lemu l'a saha ni Kile wo kalaa wu ni ge

2

¹ Ayiwa, mu kunni Tite, yemu y'a sii saha ni kalaa can can wo wu ni ge, ta yee yu. ² Yi jo nɔhɔ ee pu mu na pu tehene yaha puyee na keree beeri ni,

p'i baraga yaha puyε na, p'i bye fungonyo fεε. P'i baraga ta n'a daa, ni taanηεεge, ni loxulo ni!

³ Yi jo ceλεε pu be mu na pu be pu pu wo naarigana li pye l'i saha ni Kile nidaan ni. Pu ganha bu zɔjuuro yaha pu kapyenεε wε, pu ganha bu singbaa yaha pu kapyenεε wε. Yeriyerijomɔ pemu pu ηε nizaama ge, p'i da pee kaan, ⁴ kɔnhɔ pu da li shεε cepiire ti na, na pu namaa ni pu nɔhɔpiire kaa ya yaa na dan pu ni. ⁵ P'i bye fungonyo fεε, p'i já puyε na, p'i da pu puga ki kapyenεε ki beeri pyi ni zɔsaama ni, p'i da puyε tirige pu namaa mu. Kɔnhɔ wa shishiin ganha bu kafilakuumɔ ta di jo wá Kile wo jomɔ pu na wε.

⁶ M'a pee jomɔ pe ninumɔ jo levεε pu be mu na pu fungonyo yaha puyε na keree beeri ni. ⁷ Muye pyaa k'a yaa na pye ηaha shesheεre keree beeri ni, ma kapyegee nizaanηaa funηɔ ni. Ma da sipyii pu kalaa ni funvige, ni see ηaha ni. ⁸ Ma da kafila can can wo kaan ma kalaa wu ni, wemu wu ηε wa da já wu kaala-ε ge, kɔnhɔ wù pεen p'i zhiige, pu ganha bu kakuunɔ la shishiin ta di jo wù na wε.

⁹ M'a yi jo buloo pu be mu na p'a puyε tirige pu kafεε mu keree beeri ni. P'i da pu nidaan keree pyi, pu ganha ba pu kaala wε. ¹⁰ Pu ganha ba pu kafεε pu yanmuyɔ luu wε, p'i bye ηomεheε fεε, p'i puyε yaha tadanηa sipyii tuun beeri ni, kɔnhɔ sipyii di da baraga tɛri wù Shɔvɔɔ Kile wu wo kafila wu na.

¹¹ Bani Kile wo niime w'a wuyε shε. Wee ni sipyii pu beeri wo ηuwuuro t'a fɔro. ¹² Wee niime wu baraga ni Kile ya wèe kalaa, na yi yu wèe mu na naarigana lemu li ηε Kile ηi fyaara baa ge, ni ke kɔnɔ ke wo lakuunɔ ke, na wèe pu yee ηɔ yaha. Na

wù da ɲaari niɲaa wo caɲa ɲii le ni ni fungɔngɔ fεεε ni, ni tifiɛ, ni Kile ɲii fyaara. ¹³ Tadaɲa nizaanɲa ke ki wa wù mu ge, wù kee sige yani ki shɛduun wu pa nɔ ge, Yesu Kirisa wemu wu ɲε wù Kilegbɔ ni wù Shɔvɔɔ ge, kee caɲa wee wo nɔɔɔ wu da ba wuyε shε. ¹⁴ Wee w'a wuyε kan, na xhu wèe wuu na, kɔnhɔ wu wèe shɔ kakuunɔɔ tuuyo bεeri na, wu wù pye fεεfεε, wu wù pye wu wo sipyii, kɔnhɔ wù wùye pɔ wù da kasaanɲa pyi tuun bεeri ni.

¹⁵ Ta sipyii pu kalaa mu, ma da pu yeɛri. Wa bu nahana, m'a weefɔɔ jaagi na bε ni Kile wo fanha ki ni. Wa shishiin ganha bu da ma fanha wε.

N'a daa fεε p'a yaa p'a ɲaari ɲaarigana lemu na ge

3

¹ M'a n'a daa fεε pu funɲɔ to na p'a yaa p'a puyε tirige fiige ki ɲahagbaa fεε, ni ki fanhafεε pu mu; p'i da pu ɲɔmehεε conɪ. P'i gbegele yaha kapyege nizaanɲa bye kaa na tuun bεeri ni. ² Pu ganha ba sipyii zɔlɔɔ yu wε, pu ganha ba yoyo kɔɔn wε, p'i ɲuyɔ penɲi ni sipyii pu bεeri ni, p'i bye lotangaa fεε. ³ Bani taashiine ni, wèe bε pu bye fungɔnyɔ baa fεε, Kile ɲɔmεε cobaalaa, ni sipyii piimu p'a wuregi ge. Wèe bi wùye yaha keree bεeri tuuyo wo ɲidaan keɲε ni, ni xɔnhɔɔ tuugo bεeri, fo na shε wèe pye keree bεeri wo buloo. Kuumɔ ni ɲεpenwaa funɲɔ ni wèe bi ɲaari. Wèe bi sipyii pii kɔ, a pii bε di wèe kɔ.

⁴ Ga wù Shɔvɔɔ Kile wo saama pe, ni taanɲεεge kemu ki ɲε wu ni na ɲaha tii sipyii na ge, ba yee ya yiyε shε tuun wemu ni wε, ⁵ a Kile di wèe ɲunɔ

wolo. Ga li wa kanna wèe wo kapyegee k'a tii na lee na w'a lee pye-e de. Wèe njaaara t'a jé wu ni, lee na w'a wèe shó. Fefere Munaa l'a wèe wuu, na wèe shó, na wèe pye wèe ya sevonó se, na jii sicuumó nivomó kan wèe mu. ⁶ Kile ya Fefere Munaa li tirige wèe na fo xuuni wù Shovóo Yesu Kirisa baraga ni, ⁷ kánhó wù já pye sipyitiimere Kile jaha tãan wuyere pyaa wo niimere wu baraga ni. Nii sicuumó nixhóbaama pemu na w'à daa ge, wù já pa pee be ta. ⁸ Ayiwa, pee jomó pe ya sii tii fiinje, na tadaŋa xó. Ne funŋó ki wa m'a da yi yu xuuni m'a wari sipyii pu mu, kánhó piimu p'a dà Kile na ge, pee di la le puyere ni p'i da kapyegee nizaanŋa pyi. Lee l'a jó, lee ni sipya di wa kuduun taa be.

⁹ Ga ma ganha da mayere yaha jufó baa nakaara te na we, ni taashiinere li wo sipyii mere yi wo nakaara, ni jonere ni yoyo yemu p'a yirige Kile tudunmó Musa wo saliya wu keree na ge. Ma ganha bu mayere le le la shishiin ni we, bani kuduun wa lee la shishiin ni we, kano be di wa li na we. ¹⁰ Piimu p'a sipyii pu piinje na pu waagi ge, ma bu wee wa shi yeri na nó tónii shuun na, wu bye w'i ya yee logo we, laraga kón wu na. ¹¹ Bani m'a li ce na jo sipya wu je wii wemu ya foro Kile koo li ni ge. Jurumu w'a byi wemu na ba Kile wo kiiri wu nó wu na ge.

Póli ya yere lemu kan kurogo ki na sanha ge

¹² Di ba Aritemasi tun ma mu tuun wemu ni kelee Tishiki, m'a fyaala pa na jufó círi Nikopolisi kulo li ni, bani na funŋó ki wa di ba she wiire ti tuun wu pye wà. ¹³ Zenasi wemu wu je sipyii tégévóo kiiri na ge, hakili yaha wee ni Apólósi na,

m'a pu tεε jaagoo li na, kɔnhɔ yaaga ganha she pu kuɔɔ wε. ¹⁴ Wèe bε wo cebooloo pu ya yaa na pye kaɔɔ baa wε. P'a yaa na puyε taanni kasaɔɔaa pyegana ni, kɔnhɔ p'i já pii tεε.

¹⁵ Piimu bεeri pu wa naha ni nε ni ge, pu bεeri ya ma shaari. Wù kaa ya dan piimu ni n'a daa wu wo koo ni ge, m'a pee bεeri shaari!

Kilε wu niime kan yi bεeri mu.

KARINĒĒGE NŌMĒE NIVONŌ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara S noufo (S noufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

  2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423